

[P. N. Petersen (Røjle).]

Det er noget, der siger sig selv, at Tilrettelæggelsen af en varig Lovgivning paa dette ømtaalige Omraade maa kræve en rimelig Tid. Der er saa mange Undersøgelser, der maa foretages, og der er saa mange Forhold, der maa afvejes over for hinanden, at det ikke vil være muligt at gennemføre en varig Ordning, der er forsvarlig, inden det tyske Mindretals Skoler nødvendigvis maa aabnes igen af Hensyn til Børnene. Derfor er det højst paakrævet, at denne midlertidige Lovgivning bliver gennemført nu; saa kan der blive rigelig Tid til at forberede en forsvarlig, varig Ordning.

Alle er enige i, at det nu gælder om at fastlægge den rigtige Kurs for den Mindretalspolitik, der skal føres i den kommende Tid, da det kan faa den allerstørste Betydning for det fremtidige Forhold mellem de to Folk. Vi maa her imødesee en Udvikling paa lang Sigt. Ganske vist ligger Tyskland i Dag knust under det største Nederlag, Verden har set, men det vilde være naivt at tro, at det i det lange Løb vil være muligt at holde et Folk paa 70 Millioner nede. Nej, det tyske Folk vil før eller senere rejse sig igen, og derfor maa vi føre en Mindretalspolitik med denne Eventualitet for Øje. Det er glædeligt at se, at denne Erkendelse synes at slaa Rod i den danske Befolkning. Jeg ser her bort fra visse Outsidere, smaa, snævre Kredse, der har faaet det ulyksalige Indfald, at man skal forbyde al tysk Skoleundervisning indtil videre, og hvis det saa viser sig, at Hjemmetyskerne efterhaanden er blevet rare Mennesker, kan det allernaadigst tillades, at de tyske Skoler aabnes igen. Og det siger man virkelig ganske aabent uden smaalig Hensyntagen til Grundlovens § 83, der netop sikrer alle Forældre Ret til selv at sørge for deres Børns Undervisning, naar denne staar Maal med Undervisningen i den offentlige Skole. Man opfordrer ganske aabent til Grundlovsbrud, og man vil med Magt hindre Forældrene i selv at sørge for Børnenes Undervisning, selv om denne staar Maal med Undervisningen i den offentlige Skole. Dette Attentat paa den personlige Frihed paa Aandslivets Omraade er Udtryk for en Tankegang, en Mentalitet, som det danske Folk i Krigens onde Aar under de skiftende Situationer og Forudsætninger, der maa ses i Sammenhæng, bekæmpede med de til Raadighed staaende Midler. Det er en Smittefare, som endnu ikke helt er drevet over. Pudsigt nok er det de samme Kredse, som koketterer med Tanken om at indlemme 300 000 Tyskere i det danske

Rigsomraade; de lider altsaa ikke af Mindreværdskomplekser. Men bortset fra disse smaa, snævre Kredse er der tilsyneladende Enighed om, at vi maa fastholde Princippet i Mindretalsordningen af 1920. Det fremgaar bl. a. af de to Henvendelser fra Højskolens Folk og den Henvendelse, der er offentliggjort af „Foreningen for Hjem og Skole“.

Selve Princippet er man altsaa enig om. Men det skorter noget paa Enigheden, naar der er Tale om den Maade, hvorpaa dette Princip skal føres ud i Livet. I den ene Henvendelse fra Højskolerne kræves den nuværende Ordning med saavel offentlige som private tyske Skoler bibeholdt i det væsentlige, men dog saaledes, at alle de Indrømmelser, der siden 1920 til Dels under Tvang er gjort Tyskerne, atter ophæves, og dette Standpunkt faar Medhold fra „Foreningen for Hjem og Skole“. I den anden Henvendelse fra Højskoleverdenen henstilles det at ophæve alle offentlige tysksprogede Skoler og Skoleafdelinger og henviser det tyske Mindretal til at arrangere sig som de grundtvigske Friskoler i det gamle Land med samme Statstilskud som til de grundtvigske Friskoler, for, som man siger, saa undgaar man en Særlovgivning og en Undtagelseslovgivning for Medlemmerne af det tyske Mindretal, der da bliver behandlet som andre danske Statsborgere.

Jeg skal villigt indrømme, at der er noget vist besnærende i dette Ræsonnement, og jeg vil tro, at der er mange, der som jeg har overvejet denne Tanke meget indgaaende. Men jeg hælder mere og mere til den Opfattelse, at det alligevel vil være uforsvarligt at nedlægge de tysksprogede offentlige Skoler, hvad jeg senere skal vende tilbage til. Spørgsmaalet er nemlig ikke saa enkelt, som det ved første Øjekast kan se ud til. Der kan overhovedet ikke drages nogen som helst Sammenligning mellem de tyske og de grundtvigske Friskoler, hverken paa det ene eller det andet Omraade. Det vil være nødvendigt med baade en Særlovgivning og en Undtagelseslovgivning for de tyske Privatskoler i Sønderjylland; først og fremmest vil et meget effektivt Tilsyn med disse Skoler være nødvendigt i den kommende Tid. Navnlig siden Hitler kom til Magten i 1933, har de tyske Privatskoler i Sønderjylland været rene Arnesteder for nazistisk Propaganda med Forfalskning af de historiske Kendsgerninger. Det var ikke alene Sangbøgerne og Læsebøgerne, men ogsaa Læreøgerne i Historie og Geografi, ja, Regnebøger, der var saaledes affattede, at de tog Sigte paa at skade Herbergstatens Interesser. En saadan illoyal Op-